

# Ilmastokysely Ylivieskan asukkaille Kyselyn tulokset

SOPIVA - Sopeutuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin –hanke



Euroopan unionin  
osarahoittama

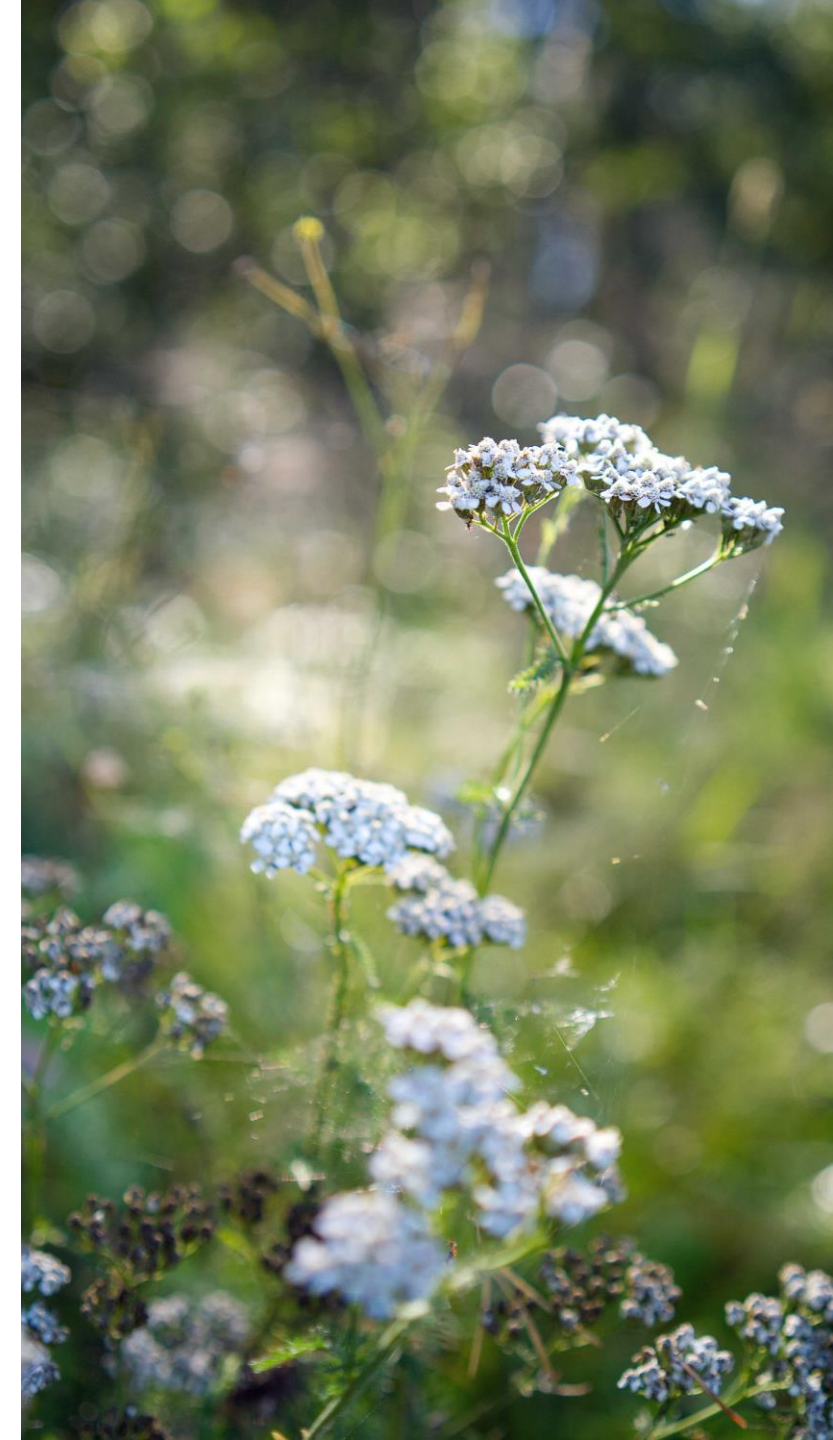


Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus



# Tietoa kyselystä

- Ylivieskalaisille asukkaille toteutettiin toukokuun 2024 aikana ilmastokysely, jossa selvitettiin asukkaiden ajatuksia ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista. Kyselyssä kartoitettiin myös toiveita Ylivieskan kaupungin ilmastotyötä kohtaan. Kysely keskittyi ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen, mutta siinä otettiin huomioon myös kokonaisvaltaisemmin kaupungin ilmastotyön näkökulmat.
- Kysely toteutettiin sähköisellä lomakkeella, mutta kyselyyn oli myös mahdollista vastata paperilomakkeella kirjastossa. Kyselyä markkinoitiin kaupungin somekanavissa sekä erilaisissa tapahtumissa (mm. kaupungintalon avoimet ovet ja kaupungin kesän avaus)
- Samankaltaista ilmastokyselyä ei ole aikaisemmin toteutettu Ylivieskassa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään kaupungin ilmastotyön kehittämisessä.
- Kysely oli osa SOPIVA - Sopeutuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin – hanketta. Hankkeen tarkoituksena on tukea Ylivieskan kaupunkia ja ylivieskalaisia toimijoita ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa ja varautumisessa. Lisätietoa SOPIVA-hankkeesta [www.ylivieskanelinvoima.fi/sopiva](http://www.ylivieskanelinvoima.fi/sopiva)



# Vastaajien taustatiedot

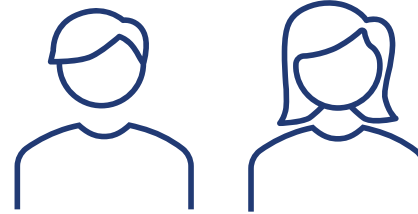
# Vastaajien taustatiedot



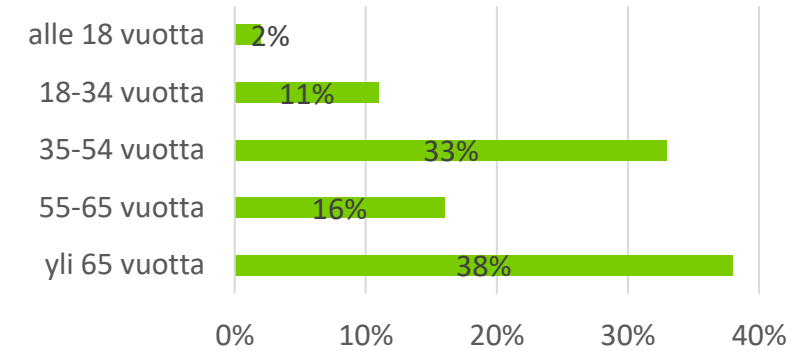
Kyselyyn vastasi  
yhteensä  
107 henkilöä



Vastaajista 92 % oli  
vakituksia asukkaita  
Ylivieskassa



Vastaajista  
73 % naisia  
ja 27 % miehiä



Kyselyyn vastasivat  
eniten yli 65-vuotiaat  
sekä 35-54 -vuotiaat

# Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset



Euroopan unionin  
osarahoittama



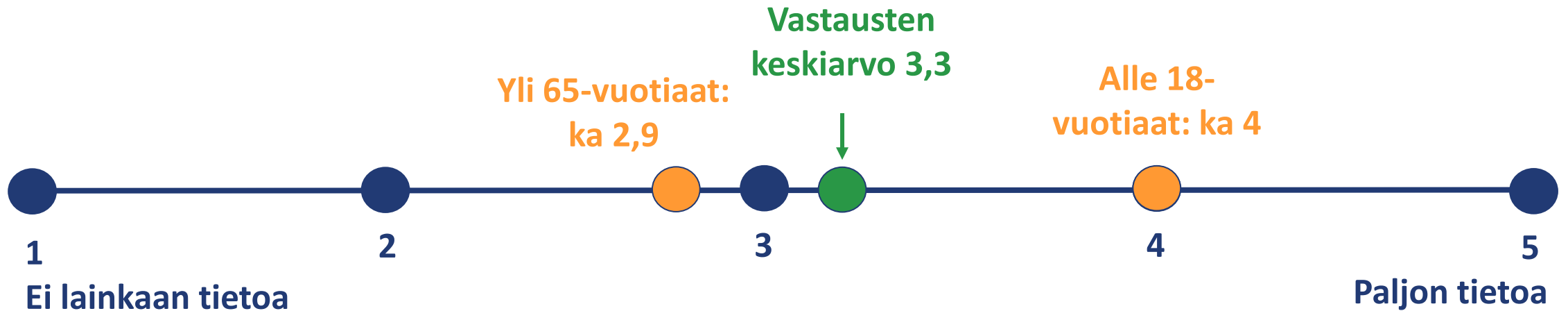
Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus



# Tieto ilmastonmuutoksen paikallisista vaikutuksista

*Ilmastonmuutoksen vaikutuksia on jo nähtävissä erilaisina sään ääri-ilmiöinä, kuten voimakkaina myrskyinä, tulvina ja korkeina lämpötiloina. Vaikutukset näkyvät sekä maailmalla että paikallisessa ympäristössämme.*

*Kuinka paljon sinulla on tietoa ilmastonmuutoksen paikallisista vaikutuksista?*



Suurin osa vastaajista arvioi, että heillä on ainakin jonkin verran tietoa ilmastonmuutoksen paikallisista vaikutuksista. Eri ikäryhmien vastauksissa oli hieman hajontaa. Kaikista vastaajista alle 18-vuotiaat vastaajat arvioivat tietonsa korkeimmalle ja yli 65-vuotiaat alimmalle.

# Kokemus ilmastonmuutoksen uhasta

*Kuinka vakava uhka ilmastonmuutos on mielestäsi paikalliselle asuinympäristölle?*

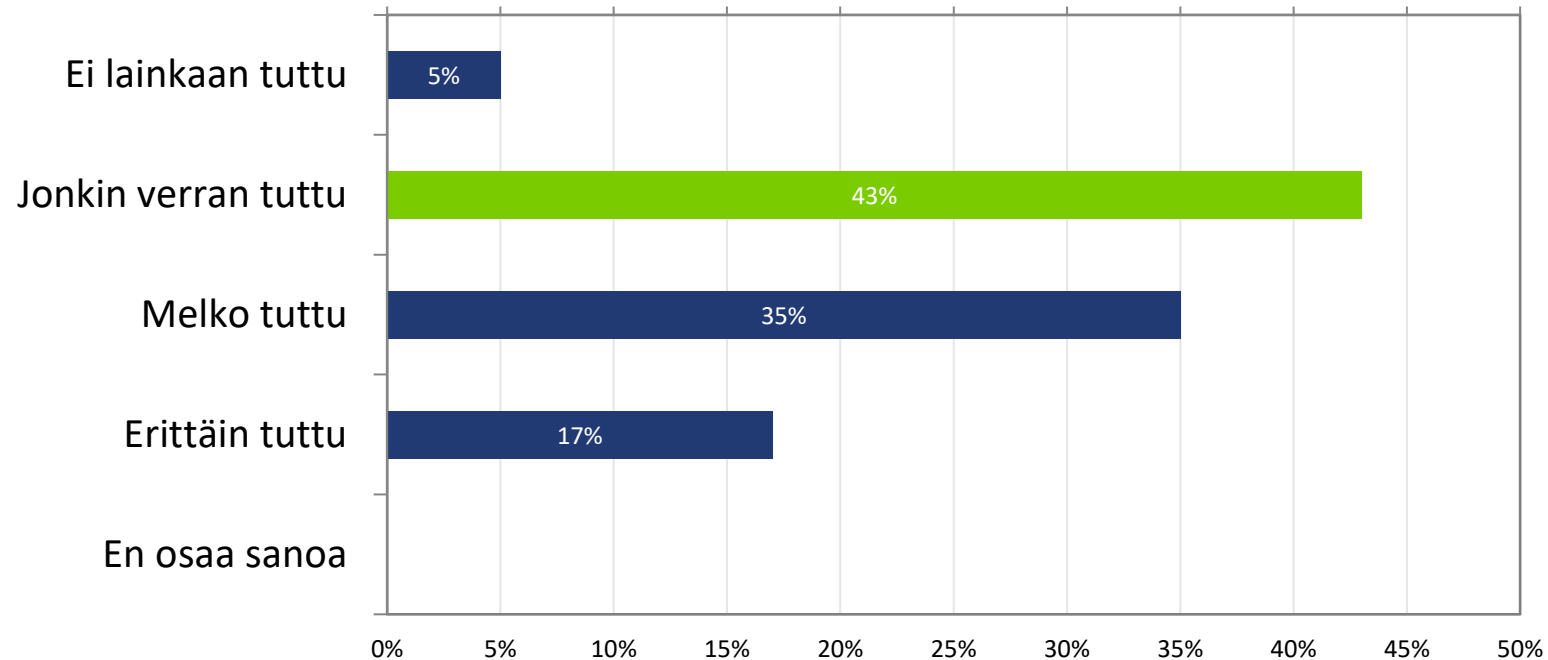


Vastausten keskiarvosta voidaan todeta, että kokemus ilmastonmuutoksen uhasta on hieman kohonnutta. Suurin osa vastaajista valitsi vaihtoehdon 3 tai 4. Kaikista vastaajista vain kolme oli valinnut vaihtoehdon 1 (Ei lainkaan vakava). Vaihtoehdon 5 (Erittäin vakava) oli valinnut 13 vastaajaa.

# Ilmastonmuutokseen sopeutumisen käsitteen tunnettuus

*Ilmastonmuutokseen varautumalla ja sopeutumalla pystytään lieventämään ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haittoja ja myös hyödyntämään mahdollisuuksia.*

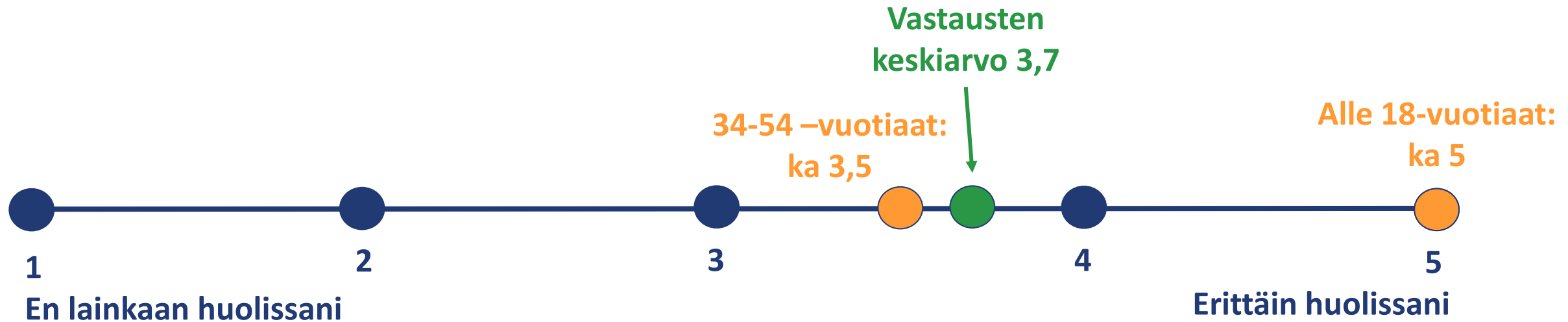
*Kuinka tuttu asia ilmastonmuutokseen sopeutuminen sinulle on?*





# Huoli ilmastonmuutoksen vaikutuksista

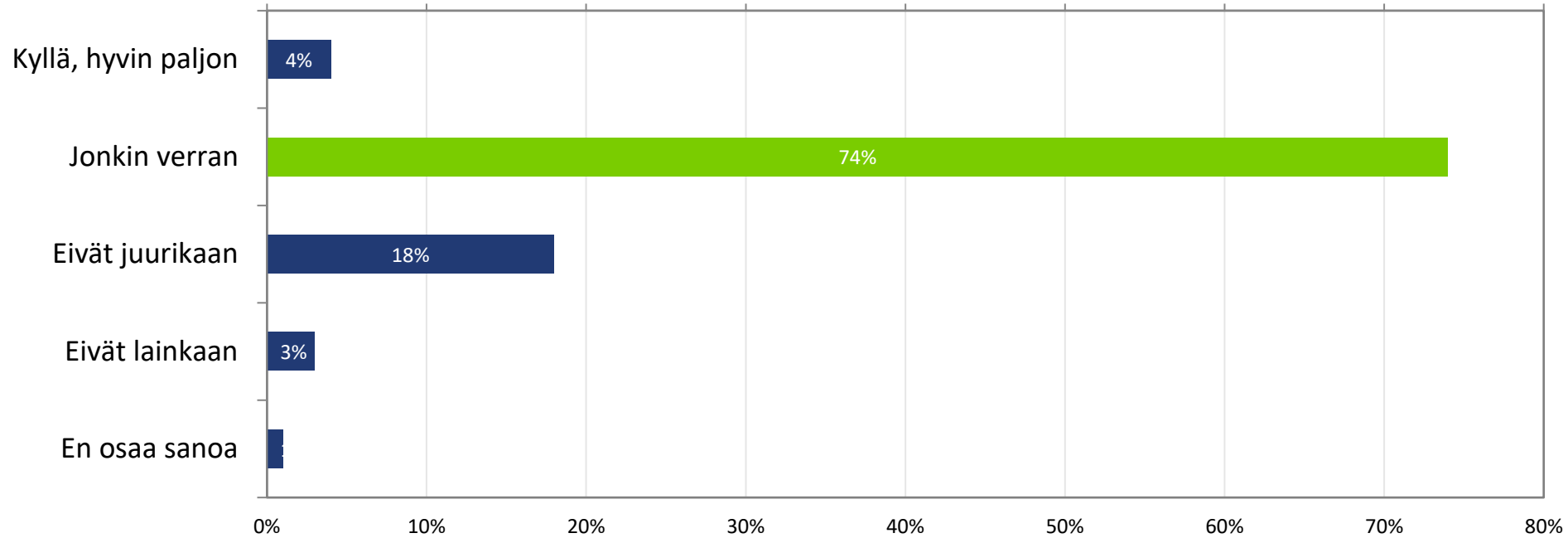
*Kuinka huolissasi olet ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista? (esim. sään ääri-ilmiöt)*



Vastausten keskiarvosta voidaan todeta, että huolestuneisuus ilmastonmuutoksen vaikutuksista on jonkin verran kohonnutta. Vastaajista alle 18-vuotiaat olivat huolestuneimpia ja vastaajista 34-54 -vuotiaat vähiten huolestuneita.

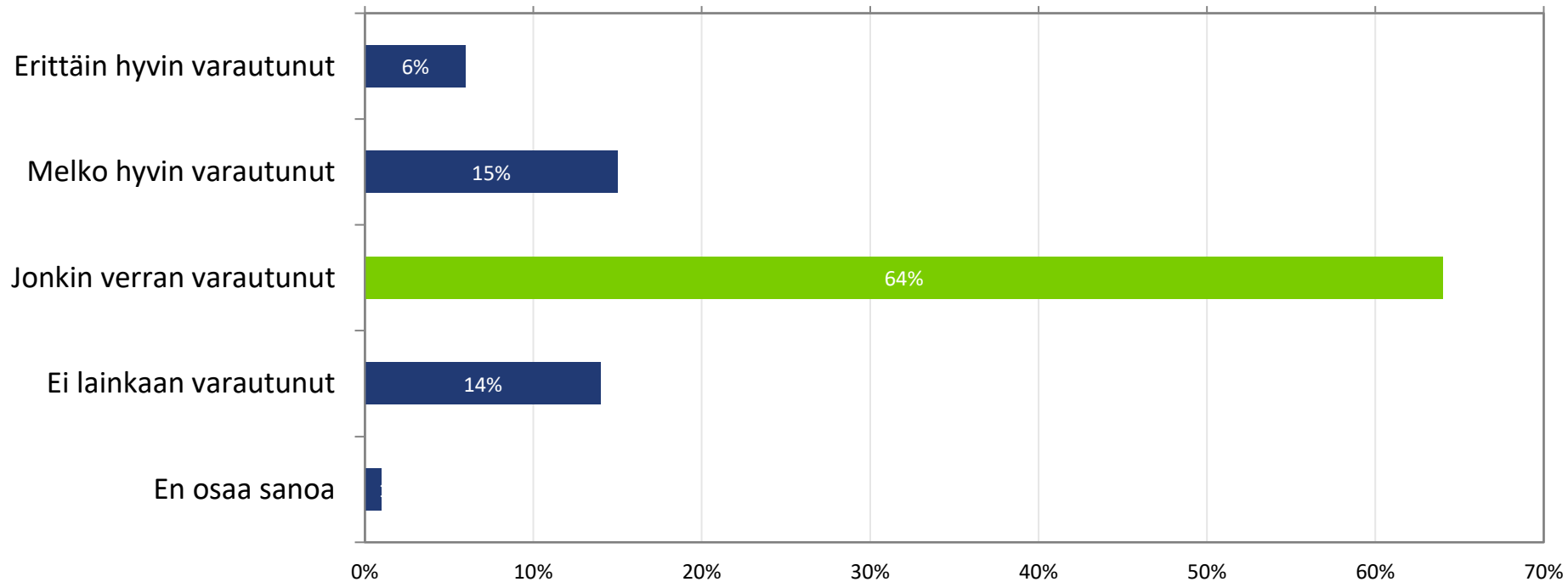
# Ilmastonmuutoksen vaikutusten näkyminen omassa arjessa

*Koetko, että ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo omassa arjessasi?*



# Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen

*Kuinka varautunut sinä / kotitaloutesi olette erilaisiin häiriötilanteisiin, kuten sähkökatkoihin tai tulviin? Varautumisella tarkoitetaan esim. kotivaraa, varaenergianlähteitä tai kodin varautumissuunnitelmaa*



# Ajatuksia ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista

*Millaisia ajatuksia ilmastonmuutos ja sen vaikutukset herättävät?*

## Huoli tulevista sukupolvista

Moni vastaaja ilmaisi huolta lastensa ja lastenlastensa tulevaisuudesta. Ilmastonmuutoksen vaikutukset herättävät pelkoa ja ahdistusta tulevien sukupolvien hyvinvoinnista.

## Ahdistus ja pelko

Vastaajat kokivat ahdistusta ja pelkoa ilmastonmuutoksen konkreettisista vaikutuksista, kuten hellejaksojen pitenemisestä, tulvista ja myrskyistä. Yleinen epävarmuus tulevaisuudesta näkyi vastauksissa.

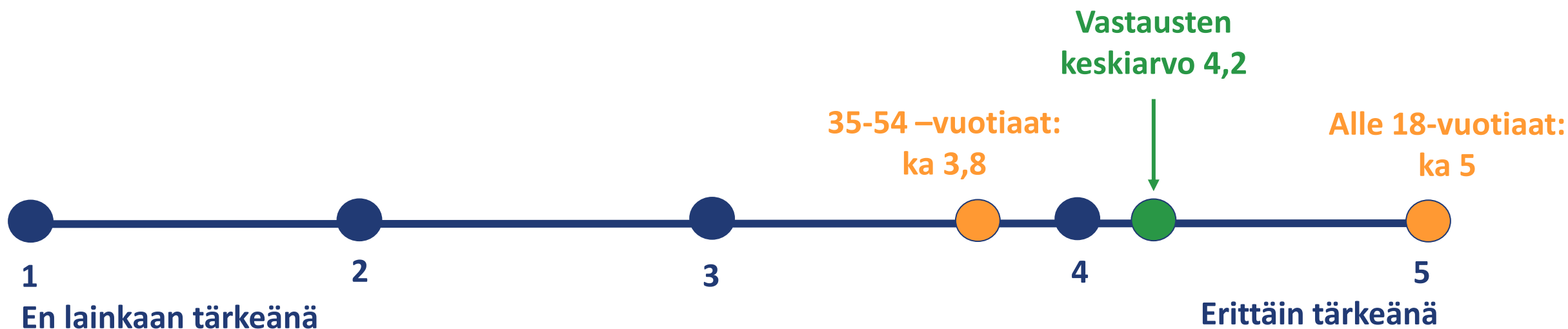
## Toimenpiteitä tarvitaan

Kyselyn vastauksissa korostui tarve toiminnalle. Monet vastaajista painottivat sitä, että ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja sopeutumiseksi tulisi tehdä enemmän – niin yksilön kuin yhteiskunnankin tasolla.

# Ylivieskan kaupungin ilmastotyö

# Ylivieskan kaupungin ilmastotyön tärkeys

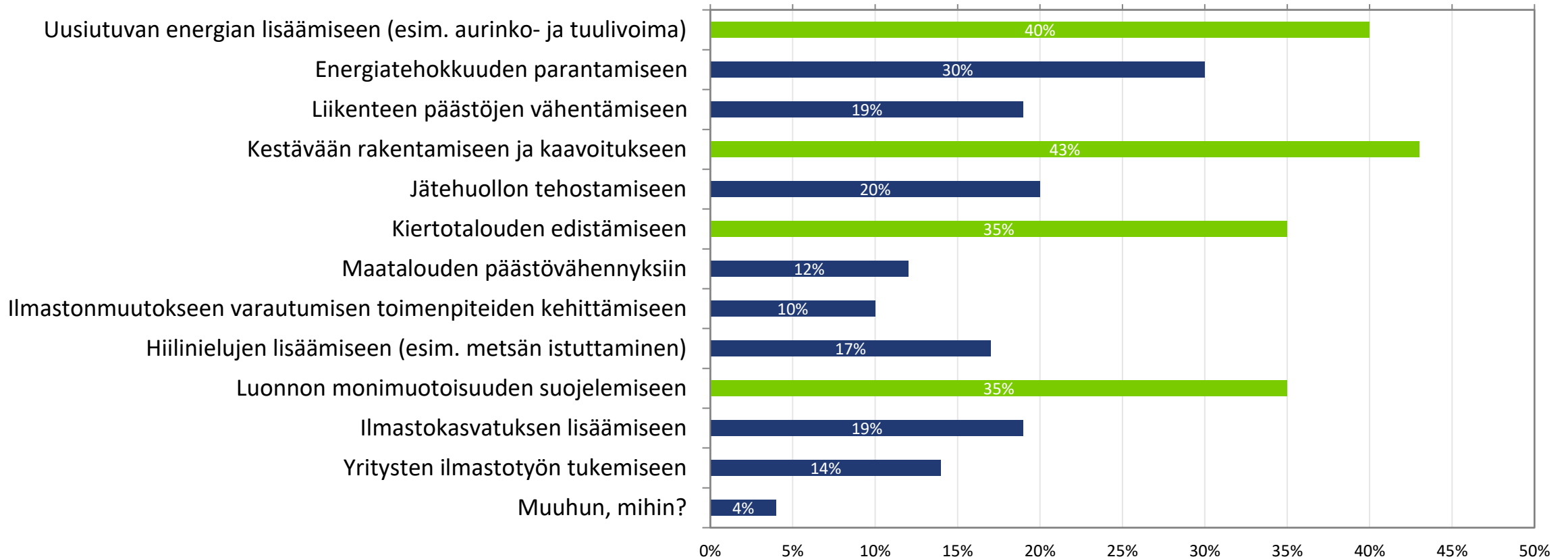
*Kuinka tärkeänä pidät sitä, että Ylivieskan kaupunki tekee ilmastotyötä?*



Vastausten keskiarvon mukaan Ylivieskan kaupungin ilmastotyö koetaan tärkeäksi. Kaupungin ilmastotyön tärkeyden arvioinnissa vastaajien välillä ei ollut huomattavissa erityisiä eroja. Korkeimmalle (5) kaupungin ilmastotyön tärkeyden arvioivat alle 18-vuotiaat vastaajat ja matalimmalle (3,8) 35-54 –vuotiaat vastaajat. Vastaajista naiset arvioivat ilmastotyön tärkeyden jonkin verran korkeammalle mitä miehet, naisten vastausten keskiarvon ollessa 4,3 ja miesten 3,6.

# Ilmastotyön osa-alueet

*Mihin seuraavista osa-alueista Ylivieskan kaupungin tulisi sen ilmastotyössä keskittyä? Valitse kolme (3) tärkeintä.*



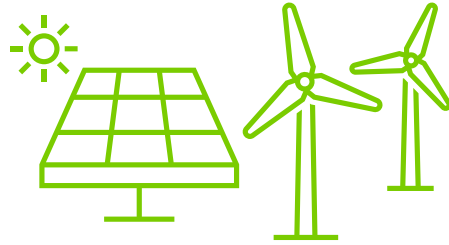
Muuhun, mihin? –vastauksissa nostettiin esiin mm. autojen tyhjäkäynnin sakotus sekä kevyen liikenteen väylän rakentaminen Ylivieska-Raudaskylä –välille. Yhden vastauksen mukaan kaupungin ei tulisi tehdä ilmastotyötä.

# Ilmastotyön osa-alueet

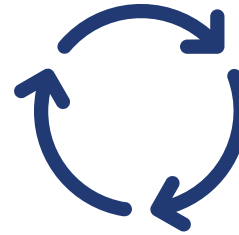
Tärkeimmät osa-alueet, johon kaupungin tulisi asukkaiden mielestä keskittyä:



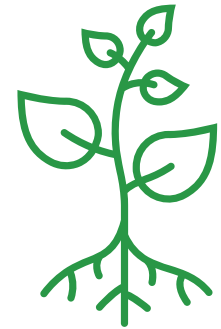
**Kestävä  
rakentaminen ja  
kaavoitus,  
43 % vastauksista**



**Uusiutuvan  
energian  
lisääminen,  
40 % vastauksista**



**Kiertotalouden  
edistäminen,  
35 % vastauksista**

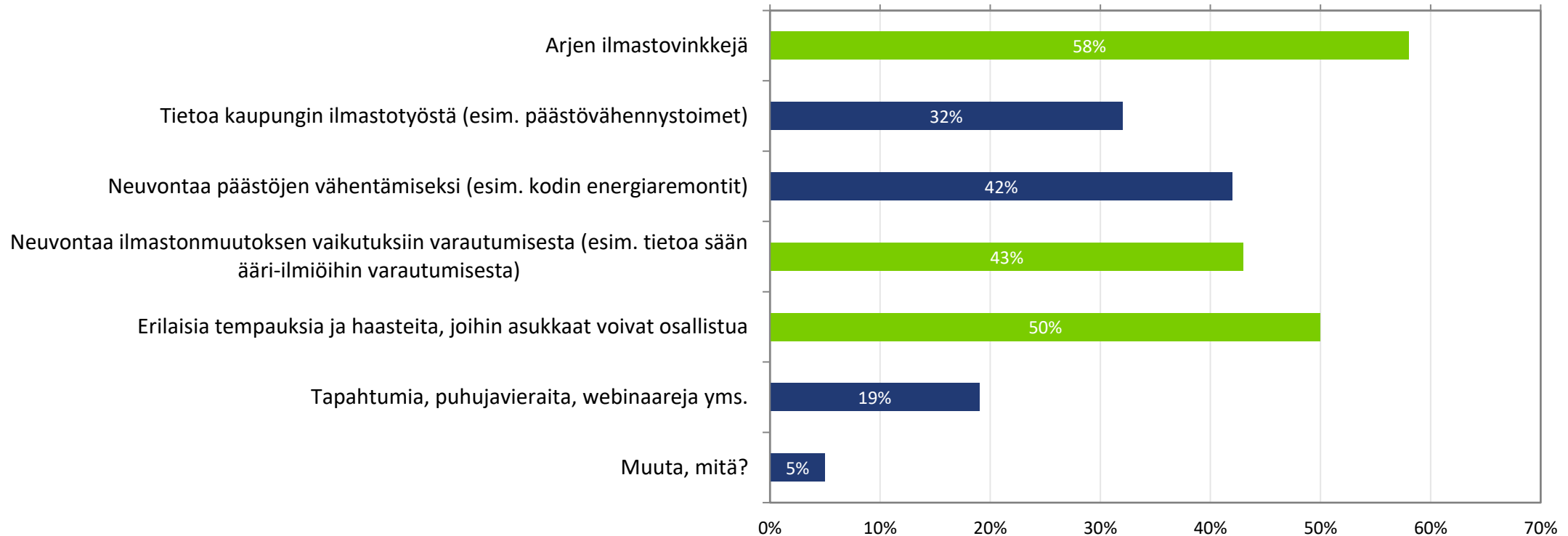


**Luonnon  
monimuotoisuuden  
suojeleminen,  
35 % vastauksista**



# Viestintä ilmastoasioista

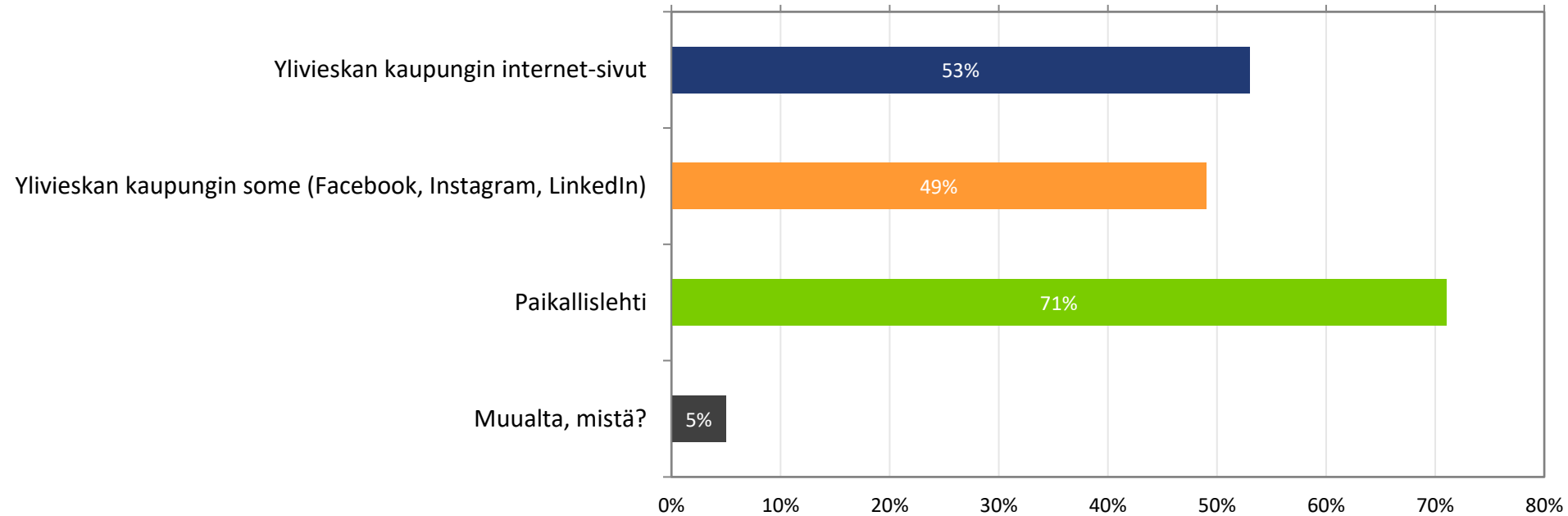
*Millaista ilmastoviestintää toivoisit Ylivieskan kaupungilta? Voit valita useamman vaihtoehdon.*



Muuta, mitä? -vastauksissa tuotiin muun muassa esiin, että viestintää on tärkeää tehdä muuallakin kuin sähköisissä viestintäkanavissa sekä toivottiin kannustusta ilmastotekoihin ja esimerkiksi tempauksia työmatkaliikkumiseen liittyen.

# Viestintäkanavat ilmastoasioille

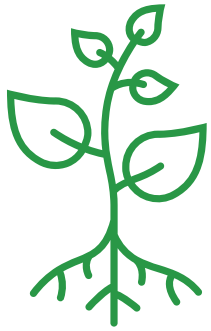
*Mitä kautta haluaisit saada tietoa ilmastoasioista? Voit valita useamman vaihtoehdon.*



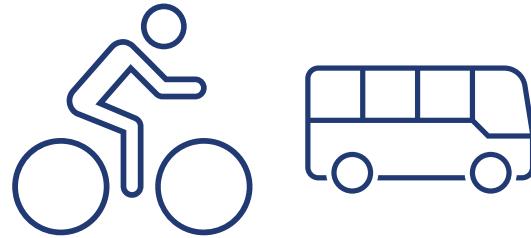
Muualta, mistä? –vastauksissa nostettiin esiin mm. TV ja media. Yli 65-vuotiaista vastaajista 82,9 % valitsi paikallislehden, kun taas alle 65-vuotiaat valitsivat eniten Ylivieskan kaupungin somekanavat (75,5 % vastaajista).

# Toiveet Ylivieskan kaupungin ilmastotyölle

*Mitä toiveita sinulla on Ylivieskan kaupungin ilmastotyölle? Sana on vapaa!*



**Viherrakentamisen  
lisääminen ja  
luonnon monimuotoisuuden  
tukeminen**



**Julkisen liikenteen  
kehittäminen ja  
kevyen liikenteen  
väylien lisääminen**



**Näkyvämpää toimintaa ja  
tapahtumia ja tempauksia  
asukkaille**



**Konkreettiset  
teot ilmaston  
hyväksi**

# Johtopäätökset



Euroopan unionin  
osarahoittama



Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus



# Johtopäätökset

- Asukkaiden tietämys ilmastonmuutoksen paikallisista vaikutuksista oli melko hyvällä tasolla ja suurin osa vastaajista koki, että heillä on ainakin kohtalaisesti tietoa ilmastonmuutoksen paikallisista vaikutuksista. Tiedon jakamiselle voidaan kuitenkin todeta olevan edelleen myös tarvetta.
- Huolestuneisuus ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista oli jonkin verran kohonnutta. Tieto ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista, kuten sään ääri-ilmiöistä eri puolilla maailmaa, on lisääntynyt mediassa ja on luonnollista, että ilmastonmuutos aiheuttaa huolta. Erityisesti vastaajat nostivat esiin huolen tulevaisuudesta ja tulevien sukupolvien hyvinvoinnista.
- Suurin osa vastaajista koki, että ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo ainakin jonkin verran omassa arjessa. Ylivieskassa koettiin kevät-talvella 2024 voimakas tulva, joka saattaa näkyä myös vastauksissa. Asukkaiden oma varautuminen (esim. kotivara, varavirtalähteet) oli suhteellisen hyvällä tasolla ja suurin osa vastaajista oli varautunut ainakin jonkin verran erilaisiin häiriötilanteisiin, kuten sähkökatkoihin. Ilmastonmuutoksen edetessä myös asukkaiden oman varautumisen tärkeys korostuu ja erilaisia yhteiskunnan häiriötilanteita voi esiintyä myös muista syistä. Kotitalouksille suositellaan 72 tunnin kotivaran ylläpitämistä, lisätietoa kotitalouksien varautumisesta löydät osoitteesta [www.72tuntia.fi](http://www.72tuntia.fi)
- Asukkaat kokevat Ylivieskan kaupungin ilmastotyön tärkeänä. Kaupungin tulisi sen ilmastotyössä asukkaiden mukaan keskittyä erityisesti kestäväan rakentamiseen, uusiutuvan energian lisäämiseen, kiertotalouden edistämiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Avoimissa vastauksissa korostui myös, että kaupunkilaiset toivoivat enemmän vihreää tilaa, tehokasta julkista liikennettä, inspiroivia ja osallistavia ilmastotapahtumia sekä konkreettisia toimia päästöjen vähentämiseksi. Tärkeäksi koettiin myös tiedottamisen parantaminen ja resurssien viisas käyttö.



# YLIVIESKA

kasvun ihmeitä



Euroopan unionin  
osarahoittama



Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus



**SOPIVA**  
SOPEUTUMINEN ILMASTONMUUTOKSEN VAIKUTUKSIIN